

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ

25 Απριλίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς: α) Προστασίας του Πολίτη, κ. Μιχαήλ Χρυσοχοΐδη, και β) Δικαιοσύνης, κ. Κωνσταντίνο Τσιάρα.

Θέμα: «Απάνθρωπη συμπεριφορά εις βάρος του κ. Βασίλη Δημάκη και προτάσεις Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων για την προστασία του ευάλωτου στη νόσο Covid-19 πληθυσμού των φυλακών.»

Κύριοι Υπουργοί,

Σοβαρές ανησυχίες για την τήρηση των αρχών του κράτους δικαίου προκαλεί η καταγγελία του Δικτύου Αλληλεγγύης Κρατουμένων για την αιφνιδιαστική, αναιτιολόγητη και παράνομη μεταγωγή του Βασίλη Δημάκη από το Κ.Κ. Κορυδαλλού στα κελιά πειθαρχικής απομόνωσης του Κ.Κ. Γρεβενών, χωρίς κατηγορία για πειθαρχικό παράπτωμα.

Κατά δήλωση του ιδίου την οποία σας έχει ήδη κοινοποιήσει, περιγράφεται μια κινηματογραφικού τύπου επιχείρηση: «Την Παρασκευή 18/04 περί τις 21:30 μ.μ. εισέβαλλαν στο κελί μου πάνοπλοι άντρες των Ε.ΚΑ.Μ και φωνάζοντας ψηλά τα χέρια και ένα σωρό άλλα με έσυραν εκτός του κελιού, με κόλλησαν στον τοίχο, με έδεσαν πισθάγκωνα παρότι έβλεπαν ότι κούτσαινα εμφανώς και ότι το δεξί μου πόδι ήταν πρησμένο από έλλειψη μαγνησίου, απότοκο της προηγούμενης απεργίας πείνας και δίψας πριν δυο έτη ακριβώς. Τότε που προάσπιζα τα εκπαιδευτικά μου δικαιώματα ζητώντας την μη εξαίρεσή μου από το θεσμό της ηλεκτρονικής επιτήρησης τον οποίο μέχρι σήμερα απολαμβάνω και τηρώ μέχρι κεραίας. Παρεμπιπτόντως με βρήκαν να διαβάζω ένα από τα 5 μαθήματα του 6ου εξαμήνου (ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ). Με πήραν φορώντας παπούτσι στο πόδι το αριστερό και παντόφλα στο δεξί και ενώ εγώ σφάδαζα από τους πόνους στο δεξί μου πόδι οδηγήθηκα στη Π. Ράλλη όπου παρέμεινα για ένα βράδυ και το πρωί χαράματα με ειδική μεταγωγή και συνοδεία δύο περιπολικών οδηγήθηκα στη φυλακή Γρεβενών ρίχνοντάς με σε ένα κελί των πειθαρχείων όπου δεν χρειάζεται περαιτέρω περιγραφή.»

Κατόπιν των προαναφερθέντων, συνεχίζει ως εξής: «Βρίσκομαι στο κελί 6 των πειθαρχείων Γρεβενών, υποτίθεται σε καραντίνα και η φυλακή των Γρεβενών μπορεί να σας επιβεβαιώσει το γεγονός ότι απ' την ημέρα που βρίσκομαι εδώ ο δίσκος με το φαγητό όπως έρχεται έτσι φεύγει, το σώμα μου αρνείται να τραφεί με εμφανή την απώλεια αρκετών κιλών απ' το κορμί μου, εμφανή είναι επίσης και τα σημάδια αφυδάτωσης πριν ακόμα ξεκινήσω επίσημα τον αγώνα μου για τα αυτονόητα. Από Τρίτη λοιπόν (22/04) και έχοντας σώας τας φρένας και με εμφανή την σωματική μου καταπόνηση κατέρχομαι σε απεργία πείνας έως την Κυριακή (27/4) διεκδικώντας ο,τι μου ανήκει, την επαναμεταγωγή μου στον κοιτώνα μου στον Κορυδαλλό, όπου έχω και όλες τις σημειώσεις που αφορούν τις επικείμενες εξετάσεις για το 6ο εξάμηνο. Εάν μέχρι τότε δεν γίνει η επαναμεταγωγή μου από Δευτέρα κατέρχομαι σε λευκή απεργία, αρνούμενος και το νερό».

Υπενθυμίζεται ότι πρόκειται για αριστούχο απόφοιτο των σχολείων δεύτερης ευκαιρίας και υπότροφο φοιτητή του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Νομικής Ε.Κ.Π.Α., αφού όπως αναφέρει σχετικά: «οι εκπαιδευτικές μου αποδόσεις είναι πανεύκολο να τεθούν υπόψη σας, στα εικοσιπέντε μαθήματα έχω περάσει και τα εικοσιπέντε, εκπονώντας μάλιστα και πανεπιστημιακές εργασίες. Επί τρία χρόνια σχεδόν πηγαиноέρχομαι στη φυλακή τηρώντας όσα μου έχουν τεθεί από την εταιρεία φύλαξης (645) μέχρι κεραίας έχοντας μάλιστα επιλεγεί πέρυσι και φέτος με υψηλά μόρια υπότροφος, λαμβάνοντας το ποσό των 3.421 ευρώ!»).

Τα ρεπορτάζ αναφέρουν ότι πραγματικός λόγος για τη μεταγωγή του είναι η συμμετοχή του στους ειρηνικούς αγώνες των κρατουμένων ενάντια στην απραξία της Κυβέρνησης και με διεκδίκηση να ληφθούν μέτρα προστασίας της υγείας και της ζωής των κρατουμένων από την επιδημία του κορονοϊού. Συγκεκριμένα, όπως αναρωτιέται ο ίδιος απευθυνόμενος στην Γ.Γ. Αντεγκληματικής Πολιτικής, κ. Σοφία Νικολάου: «Στις 30/3 αν δεν απατώμαι, ήμουν ένα από τα τρία μέλη που συζητήσαμε εκτενέστατα τα του ιού Covid-19 και τα μέτρα που θα πάρετε όπως μας αναφέρατε. Μάλιστα χαριτολογώντας με αποκαλέσατε «πολυλογά». Τι είναι αυτό που μεσολάβησε και φερθήκατε με αυτό τον υπάνθρωπο τρόπο;»

Η υπόθεση του Βασίλη Δημάκη έχει ήδη συγκεντρώσει το ενδιαφέρον και τη στήριξη φορέων και πολιτών, ενώ ιδιαίτερα σημαντική είναι η παρέμβαση του διευθυντή του Γυμνασίου - Λυκείου των φυλακών Αυλώνα. Είναι απολύτως επείγουσα ανάγκη να μεριμνήσετε για την άμεση αποκατάσταση της νομιμότητας και να διακοπεί η άκρως προσχηματική και προσβλητική στοχοποίηση ενός κρατουμένου που αποτελεί ζωντανό παράδειγμα καλής εφαρμογής ορθών σωφρονιστικών πολιτικών. Οφείλετε, περαιτέρω, να ενσκήψετε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον ώστε να μην επιβαρυνθεί επιπλέον η ήδη πληγείσα υγεία και σωματική ακεραιότητα του κρατουμένου.

Ωστόσο, εκτός από την αξιοκατάκριτη πρακτική του σωφρονιστικού συστήματος σε βάρος του Βασίλη Δημάκη, το συμβάν αναδεικνύει ανάγλυφα ένα πολύ σοβαρό ζήτημα, για το οποίο η Ένωση Ελλήνων Ποινολόγων τοποθετήθηκε πολύ πρόσφατα με επιστημονική ενάργεια και πλήρη αιτιολόγηση στην περιοδική της έκδοση.

Συγκεκριμένα η Ένωση αναφέρει ορθότατα ότι «η Πολιτεία οφείλει να αναλάβει γενναίες πρωτοβουλίες για την προστασία του ευάλωτου στη νόσο Covid-19 πληθυσμού των φυλακών» και για τον λόγο αυτό υπέβαλε ολοκληρωμένη πρόταση νομοθετικών παρεμβάσεων και αιτιολογική έκθεση, τα οποία σας παραθέτω αυτούσια:

«Προτεινόμενες Διατάξεις

1. Όσοι κρατούμενοι εκτίουν ποινές φυλάκισης που δεν υπερβαίνουν τα πέντε έτη απολύονται υπό τον όρο της ανάκλησης, ανεξαρτήτως της συνδρομής των λοιπών προϋποθέσεων του νόμου.
2. Όσοι κρατούμενοι εκτίουν ποινές φυλάκισης που υπερβαίνουν τα πέντε έτη ή ποινές κάθειρξης απολύονται υπό τον όρο της ανάκλησης εφ' όσον ο πραγματικός χρόνος του εντός της φυλακής εκτιτέου τμήματος των ποινών θα συμπληρωνόταν από την δημοσίευση του παρόντος έως την 31.12.2020.
3. Όσοι κρατούμενοι έχουν συμπληρώσει το εβδομηκοστό έτος της ηλικίας τους κατά τη δημοσίευση του παρόντος ή θα συμπλήρωναν αυτό έως την 31.12.2020, εκτίουν το υπόλοιπο της ποινής τους, ανεξαρτήτως του ύψους αυτής, στην κατοικία τους, χωρίς να απαιτείται η συνδρομή των λοιπών προϋποθέσεων του νόμου.

4. Αναστέλλεται η εκτέλεση ποινών φυλάκισης που υπερβαίνουν τα πέντε έτη ή ποινών κάθειρξης έως δέκα έτη που εκτίονται δυνάμει αποφάσεων πρωτοβαθμίων δικαστηρίων, κατά των οποίων εκκρεμούν εφέσεις των καταδικασθέντων, υπό τον όρο της εμφάνισης των κατηγορουμένων εντός του πρώτου πενθημέρου του πρώτου και του δεύτερου δεκαπενθημέρου κάθε μήνα στο αστυνομικό τμήμα της κατοικίας τους. Η αναστολή διατάσσεται αυτεπαγγέλτως από τον Εισαγγελέα του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η εκδίκαση της έφεσης του καταδικασθέντος.

5. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται επί των εγκλημάτων των βασανιστηρίων, της εγκληματικής οργάνωσης, των τρομοκρατικών πράξεων και της τρομοκρατικής οργάνωσης, των κοινώς επικίνδυνων εγκλημάτων που προκάλεσαν τον θάνατο ανθρώπου, των εγκλημάτων κατά συγκοινωνιών και άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων που προκάλεσαν τον θάνατο ανθρώπου, της ανθρωποκτονίας με πρόθεση, της βαριάς σκοπούμενης ή θανατηφόρας σωματικής βλάβης, της κακουργηματικής σωματικής βλάβης αδυνάμων ατόμων, της κακουργηματικής αρπαγής, της κακουργηματικής εμπορίας ανθρώπων, της κακουργηματικής αρπαγής ανηλίκων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλημάτων οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής σε βαθμό κακουργήματος και της ληστείας.

6. Οι διαδικασίες για την απόλυση υφ' όρον, την αναστολή εκτέλεσης αποφάσεων και την κατ' οίκον έκτιση της ποινής διεξάγονται κατ' απόλυτη προτεραιότητα.

7. Αιτήσεις για την άρση ή αντικατάσταση της προσωρινής κράτησης εξετάζονται από τα αρμόδια όργανα επειγόντως και κατ' απόλυτη προτεραιότητα.

8. Η ισχύς του παρόντος είναι προσωρινή και αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και λήγει την 31.12.2020.

Αιτιολογική έκθεση

Η πανδημία του κορωνοϊού επιβάλλει τη λήψη έκτακτων μέτρων για την προστασία της ζωής των κρατούμενων. Οι κρατούμενοι στα σωφρονιστικά καταστήματα της χώρας είναι εκτεθειμένοι σε μείζονα κίνδυνο λόγω του συγχρωτισμού τους σε στενούς χώρους, των δυσμενών συνθηκών υγιεινής και της πλημμελούς ιατρικής περίθαλψης. Εξ άλλου αρκετοί από αυτούς ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες λόγω προβλημάτων υγείας ή προχωρημένης ηλικίας.

Προκειμένου να προστατευθούν, κατά το δυνατόν, από την πανδημία, ενδείκνυται η υφ' όρον απόλυση ορισμένων κατηγοριών κρατούμενων καθώς και η έκτιση του υπολοίπου των ποινών κατ' οίκον για τους υπερήλικες. Ομοίως, ενδείκνυται η αναστολή εκτέλεσης προσμένων αποφάσεων πρωτοβαθμίων δικαστηρίων, ενόψει της αδυναμίας εκδικάσεως των αιτήσεων αναστολής κατ' άρθρ. 497 ΚΠΔ, λόγω της αναστολής λειτουργίας των δικαστηρίων, αλλά και της καθυστέρησης της εκδίκασης των εφέσεων που εκκρεμούν λόγω της ματαίωσης των δικασίμων.

Οι αιτήσεις για την άρση ή αντικατάσταση της προσωρινής κράτησης πρέπει να εξετάζονται από τα αρμόδια όργανα με διαδικασία επείγοντος και κατ' απόλυτη προτεραιότητα. Αυτονόητο είναι εξ άλλου ότι η παρούσα συγκυρία επιβάλλει άκρα φειδώ στην επιβολή της προσωρινής κράτησης καθώς και στην παράτασή της πέραν του εξαμήνου ή δωδεκαμήνου.

Τα προτεινόμενα μέτρα αφ' ενός μεν θα προστατεύσουν τη ζωή και την υγεία όσων θα απολυθούν από τις φυλακές αφ' ετέρου δε θα συμβάλουν στην καλύτερη μέριμνα για όσους παραμείνουν κρατούμενοι, εξασφαλίζοντας γι' αυτούς καλύτερες συνθήκες υγιεινής και προστασίας.

Από τα έκτακτα μέτρα εξαιρούνται τα εγκλήματα τα οποία συνδέονται, κατά τεκμήριο, με αυξημένο κίνδυνο για την δημόσια τάξη και την ασφάλεια των πολιτών.

Ας σημειωθεί ότι ανάλογες προς τις προτεινόμενες ρυθμίσεις έχουν ψηφιστεί ή προγραμματιστεί σε πολλές χώρες, όπως η Γερμανία, η Πολωνία, η Ιταλία, η Μ. Βρετανία, οι ΗΠΑ και ο Καναδάς.»

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Τι και πότε σκοπεύετε να πράξετε ώστε να επαναμεταχθεί ο κ. Δημάκης στο Κ.Κ. Κορυδαλλού;
2. Σκοπεύετε να υιοθετήσετε τις ορθολογικές προτάσεις της Ε.Ε.Π.; Αν ναι, πότε; Αν όχι, για ποιον λόγο;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου
Βουλευτής Α΄ Αθηνών, Μέρα25